

EPISTEMOLOJİ UNITE 1

Felsefe dışında araştırma yürüten insanları da ilgilendirmiştir.

17-18 yy da felsefenin en dinamik ve en zengin alanı haline gelmiştir.

Fiziksel anlamda bakıldığında insan bedeni doğanın bir parçasıdır.

Doğada canlı ve cansızlar temel bir anlamda birbirlerinden ayrılırlar.

canlılar kendiliklerinden devinim veya değişim yaratabilirler.

Canlı varlıklar algısal olarak dünyaya açıktırlar.

Algı yetisine sahiptirler.

İnsanın en ayırıcı özelliklerinden biri bilinçli bir şekilde bilgi edinmeye açık olmaktır.

3 çeşit temel ve basit farkındalık çeşidi vardır:

İç hallerin farkında olmak: acıkan kedinin miyavlaması yemek istemesi.Acıktığını susadığını bilmek.canının sıkıldığını fark etmek.

Çevreye yönelik içgüdüsel farkındalık: yolu bulan köpek örneği

Öğrenilmiş bedensel bilme: bisiklet kullanmayı öğrenme,yüzme öğrenme.gömleğine dökmeden şişeden su içmek.

İnsanların sahip olduğu dünya bilgisi, hayvanların kinden farklı olarak dilsel ve kavramsaldır.

İnsan akıl yürütmeye dilsel ve kavramsal özellikleriyle ayrılır.bu yetenek ve kapasitelerine logos sahibi olma denir.

insanın sahip olduğu bilgi logos içerir. logos mantık, akıl, gerekçe, sebep ,kelam ve söz gibi anlamlara gelir.

Logos: akıl ve akılcılığa ait olan demektir.

İnsanın kelimelerle ve kavramlarla ifade edebildiği ve üst düzey zihinsel süreçlerin işlevini gerektiren bilgiler ,diğer hayvanların gerçekleştiremeyeceği bir kategoriye aittir.

İnsan bilgisi logos içermesinin doğurduğu sonuçlar: dünya bilgimizin akla uygun bir yapı içermesine, dünya bilgimizin mantıksal işlevleri gerekli kılması, dünya bilgisinin sözel bir yanı olmasına ve dünya bilgimizin gerekçelendirme ve akılcı yollardan destekleme süreçleri içermesini doğurur.

Hegel: bilen-bilinen ayrımının kesin hatlarla yapılmasına karşı çıkmıştır.bilen özne bilinen nesnedir.

İnsanın dışında kalan evrende akılcı bir düzen içinde işler.

İnsan bilgisi hayvansal farkındalıktan farklı olarak logos içerir.insana özgü bilgilendirmede kavramsal,sözel gerekçelendirmeye açık bir yön içerir.

Enformasyon malumat demektir.bilgi ve enformasyon aynı anlamda kullanılsada doğru değildir.enformasyon kavramı bilgi açısından hammadde olma anlamı taşır.

Enformasyon: toplumsal olarak dolaşımda bulunan ve farklı iletişim birimleri arasında aktarılabilen unsurlardır.

Bilgi: enformasyonla ortak özellikleri taşımasına rağmen bilmek kelimesinin gösterdiği en temelinde fiil veya eylem kipinde ifade edilebilecek bir zihinsel durumdur.

Bilmek insanın gerçekleştirdiği zihinsel bir işlemdir.

Zihinsel unsurlar bizim öznelliklerimiz içinde yer alan yani özneye ait olan unsurlardır.

Bilgi içeriği nedeniyle nesnel bir yön taşır.

Bilginin 3 farklı anlamda değeri vardır.

yaşamsal nedenler yüzünden ortaya çıkan değeri:verili olan unsurları ve olguları kapsar.

Türsel veya biyolojik neden(bilgi yaşamı olanaklı kılar,canlı için bilgi yaşamsaldır.)

Pratik veya araçsal değeridir.(bilgi pratik veya ereksel nedenlerden dolayı değerlidir)

Bilgi bilmenin ve farkındalığın ,çok temel bir anlamda ,bir türe ait canlıların yaşamlarını ve türlerini devam ettirebilmeleri açısından değer taşıdığını belirtebiliriz. Bilgi yaşamın pratik boyutu açısından değerlidir. İnsanı diğer canlılardan ayırt eden özelliği insanın karmaşık zihinsel niteliklere sahip olmasıdır. Aristoteles canlı varlıklar hareket etme ve değişme potansiyeline sahiptir der.

